

FEEST van de HEILIGE FAMILIE 29 december 2019

Overweging Dominicuskerk Utrecht

Jezus Sirach 3, 2-6 +12-14

Matteus 2, 13-15+ 19- 23

Inleiding

Op de zondag tussen Kerstmis en Nieuwjaar vieren we vanouds de zondag van de Heilige Familie, een feest dat in 1921 is ingesteld uit bezorgdheid voor het katholieke gezin.

Maar de verhalen spreken vandaag een andere taal, een taal die veel verder reikt.

Het gaat om een Joods Kind, in wie God op een nieuwe wijze het menselijk bestaan is binnengetrepen. We gedenken Jezus' leven als gelovige.

En bovendien is het bijna Oudejaarsdag.

Het jaar 2019 wordt een jaar in de geschiedenis van mens en wereld - die lange gang van:

- Wie weet vanwaar?

- Wie weet waarheen?

Genoeg om ons vandaag te bezinnen.

Overweging

Het is nog maar zo kort geleden, dat we de geboorte van de Messias vierden: Emmanuel, God met ons. Vandaag vertelt de Schrift een ander verhaal: Jozef, Maria en het kind zijn geen dag zeker van hun leven. Ze zijn voortdurend onderweg, ontheemd en nergens thuis: van Bethlehem naar Egypte en van Egypte naar Nazareth.

'In een droom verscheen hem een engel van de Heer.' Matteus is in zijn evangelie beslist niet scheutig met engelen. Ze staan bij hem aan het begin en aan het eind.

Op de meest beslissende ogenblikken zijn daar die boodschappers van de Heer. Zij wijzen ons de weg. Ze loodsen ons door ons onbegrip heen en brengen ons het verhaal binnen.

In een droom wordt Jozef door zo'n engel gewaarschuwd. En hij staat op en vlucht in de nacht met het kind en zijn moeder naar Egypte. Ineens is Jozef de spil van het verhaal, die stille zwijg-zame Jozef, die doet wat hem te doen staat en niet wegloopt voor zijn verantwoordelijkheid.

Wie het evangelie van vandaag leest, hoort daar wezenlijke dingen in doorklinken over ons eigen mensenbestaan. Het gaat niet alleen en uitsluitend om twee bezorgde ouders met hun baby. Het gaat om de worsteling van elk mens om trouw te blijven aan je diepste zelf. Vaak genoeg loopt zo'n worsteling uit op een eenzaam avontuur. Er zijn soms tegenkrachten in het spel, die je vermogens te boven gaan. Dat vraagt om meer weerstand en meer gelovig vertrouwen in de God-die-er-zal-zijn.

Het verhaal zegt, dat je juist op die momenten de engel van God kunt vinden, niet voortdurend, maar wel op de beslissende ogenblikken. Het zal erom gaan om op die ogenblikken de hand te herkennen, die ons leidt en die hand vast te pakken om vertrouwvol verder te gaan op de gang door het leven. Door het jaar heen drijven wij met de stroom en met de behoeften van alledag mee.

Er zijn maar weinig gelegenheden om eens echt even stil te staan bij jezelf.

Een van die kansen is wel de laatste dag van het jaar, op de grens van oud en nieuw, als wij wat meer dan anders aandacht hebben voor onze gang door de tijd. Op zo'n laatste dag van het jaar komt er ruimte om even terug te kijken en je weer even te bezinnen op datgene waartoe je geroepen bent. Op zulke momenten groeit het verlangen naar grote innerlijke strijdbaarheid tegen alles wat je ervan afhoudt om de mens te kunnen worden, die je zou willen zijn.

Maar ieder jaar brengt scherven mee - soms grote waar je haast niet overheen kunt kijken - soms kleine met van die gemene scherpe randjes. Gisteren en alle vorige dagen en jaren zijn voorbij, begraven in de tijd. Je kunt er niets meer aan veranderen. Waren er scherven, draag ze dan niet mee, want ze zullen je dag na dag verwonden tot je er tenslotte niet meer mee kunt leven. Er zijn scherven die je in Gods handen kwijt kunt. En er zijn scherven, die je moet helen door oprecht te vergeven. En er zijn ook scherven die je niet helen kunt, met al de liefde van je hart niet. Die moet je laten liggen en niet meenemen naar 2020.

Die moet je overlaten aan de God van tijd en eeuwigheid.

We staan twee dagen voor de overgang van het ene jaar in het andere:
één jaar in de geschiedenis van mens en wereld, in die lange gang van:

- wie weet waar vandaan?
- wie weet waar naartoe?

Overmorgen geven we het jaar 2019 uit handen, opnieuw een bewogen jaar:

- * in het grote wereldgebeuren,
- * in ons kleine Nederland,
- * in onze parochiegemeenschap,
 - in onze gezinnen.
 -

Toch hebben velen een jaar van gelukkige ervaringen mogen beleven en hopen op voortzetting daarvan.

Om dat alles is het goed hier bij elkaar te komen.

We krijgen een nieuw jaar om ons leven te leven. En we beginnen het in de wetenschap dat er plekken zijn waar we kind aan huis mogen zijn bij God en mensen – in de wetenschap dat misschien hier wel zo'n plek is.

Ik wil afsluiten met de diepe wens, dat de levende God ons dit jaar behoedt, zodat we niet verloren lopen en ons vertrouwen niet verliezen, dat er nieuwe kans is en hoop.

En door alles heen zoveel mogelijk een lied, een lach en een woord van humor.

Baptiste Tuin o.p.